

4. Острович С. Е. Місцеві податки і збори як фінансова основа місцевого самоврядування (вітчизняний і зарубіжний досвід). *Порівняльно-правові дослідження*, 2009. № 2. С. 107–112.

5. Письменний В. В. Місцеве оподаткування в умовах реформування податкової системи України. Тернопіль: Економічна думка, 2011. 196 с.

**Тріщ Христина Володимирівна**

ст. гр. ФБС-21, ТНЕУ

*Науковий керівник – к.е.н., доцент Гупаловська М.Б.*

## **РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Глобалізація фінансового сектора призвела до формування міжнародного та світового ринку. Саме тому дослідження розвитку фінансового ринку в умовах глобалізації є надзвичайно актуальним.

Глобалізаційні процеси також є фактором, що відображає розвиток світової спільноти та стан фінансових відносин. У цьому процесі бере участь велика кількість країн світу, які відрізняються між собою по політичним та економічним розвитком.

Фінансовий ринок є неоднозначною економічною категорією, що має складну структуру. Інфраструктура фінансового ринку забезпечує переливання і розповсюдження матеріальних і фінансових ресурсів між виробниками і споживачами. По суті фінансовий ринок складається з різних елементів, механізмів взаємодії й мотивації, що тісно переплітаються між собою, утворюючи глобальну систему. Рушійними факторами глобалізації фінансових ринків є наявність вільного руху капіталу між країнами, лібералізація і дерегулювання фінансових ринків, конкуренція за доступ до капіталу, мінливість і нестабільність ринків, розвиток інформаційних технологій, стандартизація фінансових продуктів, фінансові інновації [1].

Глобалізаційні процеси в фінансовій сфері проявляються у формі динамічного розвитку міжнародної фінансової інтеграції, лібералізації фінансових ринків, збільшення міжнародних потоків капіталу, розширення спектру валютних та фінансових операцій, поглиблення міжнародної конкуренції, трансграничного характеру діяльності міжнародних банків.

В залежності від того який рівень фінансової глобалізації в країні, визначається її участь у світових економічних процесах. Тому нам потрібно визначити переваги, недоліки та причини цього процесу для всіх його учасників.

Основними причинами розвитку глобальної фінансової системи стали не лише вихід на міжнаціональний рівень виробництва та розширення фінансово-перерозподільчих відносин між країнами, але й спрощення переміщення фінансових потоків на рівні окремих країн та міжнародних фінансових організацій. Розширення фінансового ринку – це явна ознака фінансової глобалізації. А для виміру рівня глобалізованості як країни, так і її фінансового ринку у світовому господарстві використовується індекс глобалізації та показники глобалізованості фінансової сфери [2].

Фінансова глобалізація, зміни структури глобального фінансово-інвестиційного капіталу в бік людського капіталу мають доволі серйозні соціальні наслідки, однак не скасовують примату прибутку й надприбутку у стратегіях глобального фінансового капіталу за нинішньої моделі глобалізації. Як підкреслив під час відкриття 101 сесії Міжнародної організації праці 6 червня 2012 р. її генеральний директор Х. Сомавія, теперішня модель фінансової глобалізації вийшла з-під контролю та діє за формулою: занадто багато уваги фінансам, надто мало уваги суспільству. Незважаючи на це, під впливом нових факторів і закономірностей поступово формується глобальний фон для нового розвитку [5].

До фінансової глобалізації долучилися майже всі країни світу, у тому числі й Україна. Взагалі, фінансовий сектор України є банківсько-центрованим з відносно недорозвинутим небанківським сектором. Так, питома вага активів небанківських фінансових інститутів в Україні становить близько 2% ВВП, тоді як в країнах Центральної Європи він коливається від 20 до 40% [3]. В Україні небанківські фінансові інституції є недостатньо капіталізованими і не можуть забезпечити ефективне нагромадження та інвестування фінансових ресурсів.

Позитивні ефекти фінансової інвестиції для України полягають в залученні прямих іноземних інвестицій, що приносять значні фінансові ресурси, потужні інвестиції та довгострокові пільгові кредити, нові технології, ділові зв'язки та репутацію, що дозволяють вийти на нові ринки та укріпити конкурентоспроможність на внутрішньому ринку. Проте поряд з позитивними наслідками глобалізації ряд негативних це перш за все неконтрольований приплив дешевої некваліфікованої робочої сили, зменшення податкових надходжень та рівня керованості фінансового сектору, високий рівень залежності країни, поширення тероризму, транснаціональної злочинності [4].

Недоліками фінансової глобалізації є те, що переваги отримують лише розвинуті країни або індивіди. Також нестабільність світової фінансової системи, що спричиняє регіональну та глобальну нестабільність через взаємозалежність національних фінансових систем на світовому рівні, зниження регуляторної ролі національних держав, що підсилює значення наднаціональних утворень та впливу ТНК, поширення використання

офшорних зон у міжнародному бізнесі, що призводить до приховування неоподатковуваних коштів від національного та міжнародного контролю та інше[5]. З цього можна зробити висновок, що вагоме місце у глобалізації займає держава. Державна повинна вчасно реагувати на всі чинники можливого економічного зростання через вдало сформовану та реалізовану податкову, грошово-кредитну, соціально-економічну та інші політики. Саме таким чином можна буде уникнути вищеперерахованих негативних наслідків.

Отже, поглиблення фінансової глобалізації залежить від розвитку економіки країни. Звісно, Україна не локомотив глобалізаційних процесів, але повинна шукати шляхи співпраці з новими ринками, новими інструментами, які будуть актуальними на даній стадії економічного розвитку. Також потрібно подбати про економічну безпеку держави. Тобто в сучасних умовах необхідно здійснювати збалансовану фінансову політику, що базуватиметься на визнанні первинності реального сектору економіки в суспільному розвитку. На сьогодні Україна бере активну участь у процесах фінансової глобалізації банківського та страхового сегментів, а інтеграції вітчизняного фондового ринку у світовий.

### **Література:**

1. Лук'яненко Д.Г. Глобалізація фінансових ринків, стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації URL: [www.ecolib.com.ua](http://www.ecolib.com.ua) (дата звернення 10.04.2018)
2. Бойцун О.І. Міжнародний досвід формування фінансової відкритості в умовах глобальних змін. *Інноваційна економіка: всеукраїнський науково-виробничий журнал*. 2013. № 5. С. 46-49.
3. Андрієць Т.В., Волинець Ю.С., Мироненко М. Ю. Основні тенденції розвитку фінансового ринку України в умовах глобалізації. URL: <http://intkonf.org/andriets-tv-volinets-yus-k-e-n-mironenko-m-yu-osnovni-tendentsiyi-rozvitku-finansovogo-rinku-ukrayini-v-umovah-globalizatsiyi/>.(дата звернення 30.04.2018)
4. Чуприна А.І. Роль іноземного капіталу в банківській системі України URL: [http://www.nbu.gov.ua/portal/soc\\_gum/prvse/2013\\_2/8.pdf](http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/prvse/2013_2/8.pdf). (дата звернення 30.04.2018)
5. Кулішов В.В. Сучасні проблеми глобальної економіки. *Інноваційна економіка: всеукраїнський науково-виробничий журнал*. 2013. № 3. С. 8-11.
6. Стукало Н.В. Становлення концепції розвитку національної фінансової системи України в умовах глобалізації. *Економіка та держава*. 2009. №7. С. 16-27.